

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna matumuuna Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsimmut missingiut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq) aamma Pinerlunnernit eqqorneqartunut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanik inatsisit assigiinngitsut kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atortuulernerannik peqqussummut missingiut pillugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarneranut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuineq

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsimmut missingiut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq) aamma Pinerlunnernit eqqorneqartut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip allanngortinnissaanik inatsisit assigiinngitsut kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atortuulernerannik peqqussummut missingiummik Naalakkersuisut tigusaqarsimapput.

Inatsisissatut siunnersuut danskit eqqartuussisarnermik inatsisaani allanngortitsinerneq sisamanik tunngaveqarpoq, taakkulu 2007-imi aallartittumik naammassineqartarsimapput, taakkulu kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaannut ilanngunneqarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat Justitsministereqarfimmut qinnuiginnissimapput.

Pinerluttulerinerme suliani, suliassani eqqartuussisutigoortuni aamma qanoq naammassineqarnissaannut tunngasuni, eqqugaasup inatsisitigut inissisimanerata pitsanngorsaavigineqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi siullertut siunertarineqarpoq, tassami tassani ilaatigut eqqugaasumut imaluunniit taassuma qanigisaanut qimataasunut nalinginnaasumik politiit ilitsersuisussaataa nerat eqquneqassasoq siunnersuutigineqarmat. Tamatuma saniatigut pinerluttulerinerme suliamut atatillugu aalajangiinerit arlallit pillugit eqqugaasooq taassumaluunniit qanigisai qimataasut tusarlerneqartassasut siunnersuutigineqarpoq.

Pinerluuteqarsimasup iperagaanera pillugu imaluunniit pineqaatissinneqarnerup nalaani Kalaallit Nunaanni aallakaatinneqartussatut sananeqartuni tv-kkut radiokkulluunniit immiussanut imaluunniit kalaallit aviisiini pineqartoq pillugu allaatigisaqarnermut peqataasimanera pillugit, eqqugaasup tusarlerneqarnissamat periarfissaata annertusineratigut, eqqugaasunut suliniuteqartarnerup patajaallisaavigineqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi aappaattut siunertarineqarpoq.

Pingajuattut inatsisissatut siunnersuummi suliniutit arlallit eqquneqassapput, taakkulu pinerluttulerinerme suliani ilisimannittut illersorneqarnerunissaat siunertaraat.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiummi aamma peqqutissamat missingiummi pingaarnerpaatut sammineqartut makkuupput:

Ilitsersuisarneq paasissutissiisarnerlu

Eqqugaasut imaluunniit eqqugaasoq toqkkut qimagussimappat, eqqugaasup qanigisaanut pineqartup inatsisitigut inissisimanera pillugu politiit ilitsersuisarnissamik pisussaaffilernissaat eqqunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Assersuutigalugu eqqugaasunut taarsiissuteqarnissamut akisussaanermut inatsit naapertorlugu kiisalu eqqugaasup suliap ingerlanerani uppernarsaanissamut pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu pillugit, kiisalu pineqartup pisinnaatitaaffii pillugit eqqugaasoq pisariaqartitsineq naapertorlugu ilitsersorneqartarnissaa siunnersuutip ilaatigut kingunerissavaa. Ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsineq suliamiit suliamut allanngorartartussaassaaq, ilitsersuinissamullu pisussaaffimmi pineqartut sukumiinerusut pinerluttulerinermut suliani ataasiakkaani pissutsit aalajangersimasut sapinngisamik aalajangiisuusariaqarput.

Nalunaartarneq naammagittaalliorsinnaanerlu

Pinerluffigineqartup eqqartuussivinni inatsisitigut inissisimanerata nukittorsaaffiginissaa siunertaralugu pinerluffigineqartoq taannaluunniit toqkkut qimagussimappat qanigisaasut unnerluussutit itigartitsissutiginerannut, unnerluussutit taamaatiinnarnerannut aamma unnerluussutit unitsinnerannut kalerrinneqartassasut siunnersuutigineqarpoq kiisalu pingaarnertut isumaqatigiinniarnissamut unnerluussisoqarneranut piffissaliinernullu kalerrinneqartassasut. Suliaq naammagittaalliuutigineqarsimappat aallarteqqinneqarpalluunniit pinerlunnermik eqqugaasoq taassumaluunniit qanigisai qinnuiginnittoqarneratigut tamanna pillugu aamma kalerrinneqassapput. Pinerluttulerinermik suliami inuit saqitsaannerinik suliassamik piunasaqaateqartoqarsimatillugu, piunasaqaat pillugu eqqartuussiviup aalajangenera pillugu eqqugaasoq allallu eqqartuussiviup kalerrittassagai, aamma eqqugaasup tamanna piunasarisimappagu, eqqartuussutip takussutissartaanik eqqugaasoq nalunaarfiggissagaa naggasiullugu siunnersuutigineqarpoq.

Pinerlineqartumut ikiuuttussamik toqqaasarneq

Pinerlineqartumut ikiuuttussamik toqqaasarneq pillugu malittarisassanut atuuttunut ilassutitut aalajangersakkamik eqqussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna pisut immikkorluinnaq ittut pisariaqartippassuk, pinerlunnermik eqqugaasumut eqqartuussivik illersuisussanngortitsissaaq. Pisuni taaneqartuni inatsisunik unioqqutitsinerup suussutsimigut aalajangersimasuunissaa aalajangiisuusariaqanngilaq, paarlattanilli pisut aalajangersimasut eqqugaasup illersuisoqartariaqarneranut aalajangiisuusariaqarlutik. Ilanngullugu malittarisassamik eqqussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu kingorna qanigisaasut pisariaqartissimappassuk eqqugaasoq pinerlunnerup kingunerisaanik toqkkut qimagussimatillugu eqqugaasup qanigisaanut eqqartuussivik illersuisussanngortitsissaaq.

Eqqartuussivinni suliaqarnerit nalaanni eqqorneqartup najuussinnaanera

Aalajangersakkamik eqqussisoqarnissaa aamma anguniarneqarpoq, tamatumalu kingorna, matumik matoqqatitsinissamut siunertarineqartumut akerlerineqanngippat, eqqugaasoq eqqartuussinernut matoqqasunut najuunnissaminut pisinnaatitaalissaaq. Taamatut qinnuiginnittoqartillugu eqqartuussivimmi siulittaasoq isummertariaqassaaq. Pinerluummik eqqugaasoq nammineerluni nassuiaanissaa sioqqullugu eqqartuussinermut matoqqasumut nalinginnaasumik suli isiginnaaqusaassanngilaq.

Anisoqassatillugu iperagaasoqartillugulu il.il. kalerriisarneq

Eqqugaasoq tamanna pillugu qinnuiginnissimatillugu, suliani pinerluttulerinermi inatsimmik sakkortuumik unioqqutitsinernut isertitsivimmiittussanngortitsinermik pineqaatissiisoqarsimatillugu, tassani nakuusernerit, siorasaarinerit imaluunniit inumm

annertuumik navialisitsisinnaasumik pinerlunnerit pineqarsimatillugit, eqqartuunneqartup siullermeerluni ingiallorteqarnani aninissaanut iperagaanissaanullu piffissaq pillugu kalerrinneqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq, matumani misiligummik iperagaaneq qimaasoqarsimappallu qimaasimaneq pillugu kalerriineq ilanngullugit. Eqqugaasoq toqukkut qimagussimappat, tamannalu pillugu pineqartut kissaateqarsimappata, eqqugaasup qanigisai kalerrinneqassapput. Pinerluuteqartumut tunngatillugu mianerisassat pingaaruteqartut pissutissaqalersippassuk, kalerriinissaq itigartinneqarsinnaavoq. Pinerlussimasoq eqqartuussutip atortussanngortinnissaa sioqqullugu iperagaasimanani tigummigallarneqarsimappat, aatsaat kalerriisarnermut aaqqissuussinerup atortarnissaa aalajangersagassatut siunnersuummi aamma aalajangersaaffigineqarpoq. Pisuni pinerlussimasoq pineqaatissiinerup nalaani aamma isertitsiviup ilaani isertitsiviup ilisimasaanik tv-kut radiukkulluunniit aallakaatitassiani Kalaallit Nunaanni allakaatinneqartussatut suliaasuni peqataasimappat, tassanilu pineqartoq immikkut saqqumisimappat imaluunniit kalaallit aviisiini imminut ilisaritilluni apersorneqarsimappat, taamatut pisoqarsimatillugu qinnuiginnittoqarneratigut eqqugaasup kalerrinneqartarnissaa aamma siunnersuutigineqarpoq. Isertitsivik tamatumunnga ilisimannilluni anisoqarnissaanik akuersisimatillugu, isertitsiviup avataani tv-kut radiukkulluunniit aallakaatitassat apersorneqarnissalluunniit immiunnissaannut pineqartoq peqataasimappat tamanna aamma atuuppoq.

Ilisimannittut nassuiaateqarnermikkut illersugaanissaat

Kiisalu ilisimannittut nassuiaateqartussat illersorneqarnerulernissaat anguniarlugu arlalinnik suliniuteqartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Siullertut eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkamik eqqussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassani ilisimannittup eqqartuussivimmi najuunnissaanut atatillugu immikkut pisariaqartitsisoqartillugu, politiit eqqartuussivimmut kalerriisassasut, eqqartuussivillu pisariaqartitsineq naapertorlugu ilisimannittumut ikiuuttassasoq. Ilisimannittup allaluunniit eqqortumik nassuiaanissaat anguniarlugu pisariaqartinneqarpat, inuit eqimattakkaalluunniit aalajangersimasut eqqartuussinernut isersinnaatitaassanngitsut, eqqartuussivillu tamanna pillugu aalajangeereertarsinnaasoq, ilanngullugu siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut immikkut pisariaqartinneqarsimappat, ilisimannittut nassuiaanissamut ungasissumut attaveqaatit assitallit atorsinnaanissaannut periarfissat inatsisissatut siunnersuummi annertusineqarput.

Naalagaaffimmiit il.il. piffissaliussat taarsiissuteqarnissallu annertusineqarnerat

Taarsiivigineqarnissamik piunasaqarsinnaaneq pillugu politiinut nalunaarutiginninnissaq qaqugukkut pissanersoq pillugu piffissaliussat sivitsorneqarnerat peqqussutissatut siunnersuutip kinguneraa, tassungalu atatillugu taarsiivigineqarsinnaanermut, ajoqusersimasup ajoqusiisumut suliaassiissummik pillaatissartalimmik suliaassiisimatillugu taarsiivigineqarnissamik piunasaqarsimanissaa piunasaqaataasoq aammattaaq aalajangerneqarpoq. Tassunga atatillugu suliat aalajangersimasut allatorneqarsimasut siuliani piffissaliussami (nalunaaquttap akunneri 72-it) ilaatinneqannginnissaat pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa siunertaavoq.

Tamatuma saniatigut inatsimmi piunasaqaatit allat naammassineqarsimappata unnerluunneqartorlu eqqartuussissutip suliarinerani pinngitsuutitaasimagaluarpuunniit taarsiissutit tunniunneqarnissaat pillugit aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa siunniunneqarpoq.

Naggataagut piumasanik 3.500 kr.-nit angullugit naleqartunik piaartumik tunniussisoqartarnissaa pillugu aalajangersakkanik ilanngussisoqarnissaa siunniunneqarpoq.

Naalackersuisut missingiummut oqaaseqaataat

Namminersorlutik Oqartussat aalajangiiffigisassat siunnersuutip matuma saqqummiunneqarnissaa pillugu Justitsministereqarfimmut 2016-imi qinnuiginnissimapput. Eqqugaasut inatsisitigut inissisimanerisa pitsanngorsaavigineqarnissaat kalaallit inatsisunik atuutsitsinermi suliaasaqarfianni ineriartorfiunissaanut pingaaruteqartorujussuuvoq, tamannalumi aamma Naalackersuisut Inatsisunik atuutsitsinermit suliaasaqarfimmi periusissatut suliniutissanullu pilersaarutaanni ilanngunneqarsimavoq.

Eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq isumaliutissiissutip suliarineranut atatillugu isumaqarsimavoq pinerluttup inuiaqatigiinnut akuleruteqqinnissaa ukkatarineqarnissaa pingaarutilittut akuussasoq, peqatigitilluguli eqqugaasut ikiorneqarnissaasa pisariaqartinneqarnerata ukkatarineqarnissaa assinganik piumasaqaatigineqassasoq. Tamanna pissutigalugu ataatsimiititaliarsuup eqqugaasup inissisimanerata patajaallisarneqarnissaa pillugu arlalinnik suliniuteqartoqassasoq siunnersuutigaa.

Eqqugaasumut imaluunniit eqqugaasoq toqkukut qimagussimappat, eqqugaasup qanigisaanut qimagaasunut pineqartup inatsisitigut inissisimanagera pillugu ilitersuisarnissap politiinut pisussaaffinngornissaa siunnersuummi matumani ilaatigut siunertarineqarpoq. Tamanna Naalackersuisut kinguaassiuutitigut atonerluisarneq akiorniarlugu periusissiaannut Killiliisamut naapertuuppoq.

Tamatuma saniatigut pinerluuteqarsimasup isertitsivimmiit anineri pillugu, eqqugaasut kissaatigippassuk, kalerrinneqarsinnaanermik periarfissiineq siunnersuutikkut qulakkeerneqarpoq.

Pisut immikkorluinnaq pisariaqartissimappassuk siunnersuummi pinerlineqartumut ikiuuttussamik pissarsisinnaanerup siunnersuummi annertusinera aamma nuannaarutissaavoq.

Tamatuma saniatigut eqqugaasunut naalagaaffimmiit taarsiissutit pillugit inatsimmi allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalissapput. Taakku inatsimmi piumasaqaatit sinneri naammassineqarsimappata, pinerluttulerineri suliap suliarinerani unnerluunneqartup pinngitsuutitaanera apeqqutaatinnagu, taava eqqugaasoq taarsissutisisinnaatitaaneranik ilaatigut allannguutit kingunerissavaat. Tamatuma saniatigut qaqugukut politiinut nalunaarutiginnissinnaanermut piffissaliussaq sivitsorneqassasoq aamma 3.500 kr.-nit angullugit piumasanut sukkasuumik tunniussisoqartassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip inatsisillu assigiinngitsut allat allanngortinnissaannut siunnersuutit (Politiit pillugit aaqqissuusseqqinnerup piviusunngortinneqarnera aamma politiinik naammagittaalliuutiginnissinnaanermik nutaamik aaqqissuusaaq il.il.) ataatsimiinnermi matumani Naalackersuisunit saqqummiunneqassapput. Inatsisissatut siunnersuutit marluusut akornanni qaleriittoqartassaaq, tamatumalu siunnersuutini marluusuni aalajangersakkat ataasiakkaat taaneqartarnissaat kingunerissavaa. Inatsisissatut siunnersuut sorleq Folketingimi siulliullugu suliarineqassanersoq apeqqutaalluni siunnersuutip aappaa tamatuma kingorna iluarsineqarumaarpoq.

Pisortani aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqanngilaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuussutissarsiutilinnut kingunerisassat

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Soqanngilaq.

Tusarniaaneq

Justitsministeeriaqarfiup tusarniaaneq isumagaa, tusarniaanermilu kalaallit oqartussaasui attuumassuteqartut peqataatinneqarsimapput.

Tusarniaanermut akissutit pillugit tamakkiisumik takussutissiaq oqaaseqaasertalersugaq suliarineqareerpoq.

Ilannussat

1. Eqikkaaneq - Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsisissatut siunnersuummut missingiut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq) kiisalu pinerlunnernit eqqorneqartunut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanik inatsisit assigiinngitsut kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atortuulernernissaannut peqqussutissatut missingiut
2. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsimmut missingiut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq)
3. Pinerlunnernit eqqorneqartunut naalagaaffimmit taarsiissutit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanik inatsisit assigiinngitsut kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atortuulernerannik peqqussummut missingiut
4. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinnissaanut inatsisissatut siunnersuummut missingiummut (Pinerlunnernit eqqorneqartut inatsisitigut inissisimanerannik pitsanngorsaaneq) tusarniaassummut akissuteqaatit pillugit takussutissiaq oqaaseqaasersugaq